

Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueen järjestyssääntö

Vahvistettu

24.5.2021

Lainvoimainen

2.7.2021

Pinta-ala (ha)

1 021

josta vesialuetta (ha)

49

Sijainti

Maakunta	Kunta
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	Kuusamo

Perustamissäädökset

Säädöksen nimi	Säädöksen numero
Laki Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueista	133/1991
Asetus Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueista	134/1991

Alueen suojelun perusteet

Koillismaan luonnontilaisina ja erämaisina säilyneen vaara-, metsä- ja suoluonnon osien suojeleminen sekä ympäristöntutkimus ja luonnonharrastus.

Yleistä

Metsähallitus on luonnonsuojelulain (1096/1996) 20 §:n nojalla antanut tämän Kuusamon kaupungissa sijaitsevaa Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueetta koskevan järjestyssäännön. Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualue on perustettu 17.1.1991 annetulla lailla (133/1991) ja sen rauhoituksesta, hallinnosta ja hoidosta on säädetty asetuksella (134/1991).

Järjestyssääntöön on otettu eri laeista johtuvia määräyksiä. Lisäksi järjestyssäännössä on määräyksiä, jotka Metsähallitus on luonnonsuojelualueen hallinnosta vastaavana viranomaisena maanhaltijan ominaisuudessa oikeutettu ja velvollinen antamaan.

Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueen muodostavat perustamislain (133/1991) liitekarttaan merkityn rajauksen sisällä olevat valtion omistamat maa- ja vesialueet. Järjestyssääntö

koskee myös alueita, jotka on myöhemmin liitetty tai liitetään Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueeseen.

Luonnonsuojelusäädökset

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Laki Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueesta (133/1991)

Asetus Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueesta (134/1991).

Muu lainsäädäntö

Edellä mainittujen lisäksi järjestyssääntöön on otettu alueen käyttäjiä koskevia määräyksiä seuraavista säädöksistä:

- järjestyslaki (612/2003)
- jätelaki (646/2011)
- kalastuslaki (379/2015)
- kokoontumislaki (530/1999)
- laki Metsähallituksesta (234/2016)
- maastoliikennelaki (1710/1995)
- metsästyslaki (615/1993)
- muinaismuistolaki (295/1963)
- pelastuslaki (379/2011)
- poronhoitolaki (848/1990).

Säädöspohjaiset yleiset kiellot

Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueella on kielletty:

- 1) luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten tappaminen, pyydystäminen ja hätyyttäminen sekä niiden pesien hävittäminen (asetus 134/1991, 1 §)
- 2) selkärangattomien eläinten pyydystäminen ja kerääminen (asetus 134/1991, 1 §)
- 3) puiden, pensaiden sekä muiden kasvien ja niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen (asetus 134/1991, 1 §)
- 4) maa-ainesten ottaminen, maa- ja kallioperän vahingoittaminen sekä metsän, suon tai muun alueen ojittaminen (asetus 134/1991, 1 §)
- 5) rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen (asetus 134/1991, 1 §)
- 6) roskaaminen (jätelaki, 72 §)
- 7) kiinteiden muinaisjäännösten kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu niihin kajoaminen (muinaismuistolaki, 1 §)
- 8) koirien tai muiden kotieläinten pitäminen irrallaan lukuun ottamatta metsästyksen yhteydessä käytettäviä koiria (metsästyslaki, 53 §) sekä poronhoitotöissä käytettäviä koiria (metsästyslaki, 51 §:n 2 momentin 3 kohta)
- 9) muita ihmisiä häiritsevää toimintaa (järjestyslaki, 3 §)
- 10) avotulenteko metsäpalovaroituksen aikana (pelastuslaki, 6 §)
- 11) muut toimenpiteet, jotka saattavat vaikuttaa epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan taikka eläin- tai kasvilajien säilymiseen (asetus 134/1991, 1 §).

Edellä mainittujen lisäksi ovat voimassa muista säädöksistä ja viranomaismääräyksistä johtuvat kiellot.

Muut kiellot ja määräykset

Järjestyssäännöllä annettavat määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Liikkuminen	Liikkuminen Juhannuskallion rajoitusosalla on kielletty 1.4.–15.8. uhanalaisen lajin suojelemiseksi. Liikkumisrajoitus ei koske poronhoitotöiden yhteydessä tapahtuvaa liikkumista.	Luonnonsuojelulaki, 18 §
Leiriytyminen	Tilapäinen leiriytyminen on sallittu huollettujen tauko- ja tulentekopaikkojen välittömässä läheisyydessä.	Asetus 134/1991, 2 §
Tulenteko	Tulenteko on sallittu ainoastaan huolletuilla tulentekopaikoilla käyttäen tarkoitukseen varattua, paikalle tuotua puuta. Retkikeittimen käyttö on sallittu koko alueella.	Asetus 134/1991, 2 §
Pyöräily	Lumettomana aikana pyöräily on sallittu vain sitä varten osoitetuilla reiteillä.	Luonnonsuojelulaki, 18 §
Talvipyöräily	Talvipyöräily on sallittu vain sitä varten osoitetuilla reiteillä.	Luonnonsuojelulaki, 20 §
Koiravaljakkotoiminta	Koiravaljakolla liikkuminen on sallittu vain sitä varten osoitetuilla reiteillä.	Luonnonsuojelulaki, 18 ja 20 §
Porovaljakkotoiminta	Porovaljakolla liikkuminen on sallittu vain sitä varten osoitetuilla reiteillä.	Luonnonsuojelulaki, 18 ja 20 §
Ratsastus	Ratsastus on kielletty muualla kuin Iso Kumpuvaaran metsäautotiellä.	Luonnonsuojelulaki, 18 §
Ilma-aluksella laskeutuminen	Miehitetyllä ilma-aluksella laskeutuminen alueelle on kielletty. Poikkeustapauksissa se voidaan sallia ympäristöministeriön luvalla.	Asetus 134/1991, 1 ja 5 §
Muu toiminta	Muita ihmisiä tai eläimiä häiritsevä dronen lennättäminen on kielletty. Erityistä varovaisuutta on noudatettava lintujen pesimäaikana.	Luonnonsuojelulaki, 20 ja 39 §
Liikkuminen	Liikkuminen Juhannuskallion rajoitusosalla on kielletty 1.4.–15.8. uhanalaisen lajin suojelemiseksi. Liikkumisrajoitus ei koske poronhoitotöiden yhteydessä tapahtuvaa liikkumista.	Luonnonsuojelulaki, 18 §

Muut luonnonsuojelusäädöksiin perustuvat määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Marjastus ja sienestys	Marjojen ja ruokasienien poimiminen on sallittu.	Asetus 134/1991, 2 §
Kalastus	Kalastus on sallittu kalastuslain (379/2015) mukaisesti.	Asetus 134/1991, 2 §, kalastuslaki, 5 ja 7 §

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Metsästys	Metsästys on sallittu metsästyslain (615/1993) mukaisesti. Metsästystä voidaan rajoittaa aluehallintoviraston päätöksellä yleisen turvallisuuden sitä vaatiessa.	Asetus 134/1991, 2 §, metsästyslaki, 6, 8, 9 ja 23 §
Poronhoito	Poronhoidon harjoittaminen on sallittu poronhoitolain (848/1990) mukaisesti. Poronhoitotöihin liittyvinä erityisoikeuksina on sallittu maastoliikenne, leirytyminen, tulenteko ja sitä varten polttopuun ottaminen. Poronhoitoon liittyvät rakennukset tai rakennelmat edellyttävät Metsähallituksen lupaa.	Asetus 134/1991, 2 §, poronhoitolaki 3 §, maastoliikennelaki 4 §
Viranomaistoiminta	<p>Liikkumista, tulentekoa, leirytymistä ja maastoliikennettä koskevat rajoitukset eivät koske luonnonsuojelualueen valvonta- ja hoitotehtävissä liikkuvia eivätkä poliisi-, pelastuspalvelu- ja palontorjuntatehtävissä tai vastaavissa viranomaistehtävissä liikkuvia.</p> <p>Luonnonsuojelua valvovalla viranomaisella ja luonnonsuojelualueen valvojalla on oikeus ottaa haltuunsa metsästys-, keräily- tai muut välineet, joita on käytetty tai aiotaan käyttää vastoin luonnonsuojelualueella noudatettavia säännöksiä tai määräyksiä. Sama haltuunotto-oikeus koskee myös alueelta luvattomasti pyydettyjä eläimiä, luvattomasti otettuja kasveja sekä kaikkea muuta sellaista, mitä luonnonsuojelualueelta on kielletty ottamasta tai siellä käyttämästä.</p>	Laki 133/1991, 3 §, luonnonsuojelulaki 14 §, maastoliikennelaki 4 §
Muu toiminta	Alueella on Metsähallituksen luvalla sallittu tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten tapahtuva eläinten tappaminen ja pyydystäminen, eläinten pesien ottaminen, kivennäisnäytteiden ottaminen ja metsäpuiden käpyjen, siemenien ja muiden metsänjalostukseen tarvittavien osien sekä muiden kasvien ja niiden osien kerääminen.	Asetus 134/1991, 3 §
Muu toiminta	Alueella on sallittu Metsähallituksen luvalla geologisten tutkimuksien tekeminen ja malmien etsiminen.	Asetus 134/1991, 3 §
Marjastus ja sienestys	Marjojen ja ruokasienien poimiminen on sallittu.	Asetus 134/1991, 2 §

Muut määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Järjestetyt tapahtumat	Yleisötapahtumien järjestämiseen tarvitaan Metsähallituksen suostumus.	Kokoontumislaki, 13 §
Matkailuun liittyvä yritystoiminta	Alueen reittien ja rakenteiden hyödyntämiseen yritystoiminnassa tarvitaan sopimus Metsähallituksen kanssa.	
Maastoliikenne kesäkaudella	Lumettomana aikana maastoliikenteeseen tarvitaan Metsähallituksen lupa. Lupia voidaan myöntää Metsähallituksen maastoliikenneperiaatteiden mukaisesti alueen hoitoon ja käyttöön soveltuvaan tarkoitukseen.	Maastoliikennelaki, 4 §
Maastoliikenne talvikaudella	Lumipeitteisenä aikana maastoliikenteeseen tarvitaan Metsähallituksen lupa. Lupia voidaan myöntää Metsähallituksen maastoliikenneperiaatteiden mukaisesti alueen hoitoon ja käyttöön soveltuvaan tarkoitukseen. Esimerkiksi tutkimuksen, yleisötapahtumien, luontomatkailutoiminnan ja ammattimaisen luontokuvauksen huoltoajoon voidaan myöntää lupia.	Maastoliikennelaki, 4 §
Järjestetyt tapahtumat	Yleisötapahtumien järjestämiseen tarvitaan Metsähallituksen suostumus.	Kokoontumislaki, 13 §
Matkailuun liittyvä yritystoiminta	Alueen reittien ja rakenteiden hyödyntämiseen yritystoiminnassa tarvitaan sopimus Metsähallituksen kanssa.	

Tämä päätös tulee voimaan välittömästi muutoksenhausta huolimatta. Päätöksellä kumotaan Metsähallituksen 19.10.2015 antama Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueen järjestyssääntö.

Perustelu päätöksen saattamiselle voimaan välittömästi muutoksenhausta huolimatta

Yleinen luonnonsuojelun etu edellyttää, että järjestyssääntö tulee voimaan välittömästi muutoksenhausta huolimatta, jotta siinä asetettavat uudet liikkumisrajoitukset astuvat voimaan. Järjestyssäännön välitön voimaantulo on tarkoituksenmukaista ja oikeassa suhteessa luonnonsuojelulain mukaisen uhanalaisen, erityisesti suojeltavan lajin suojelemiseksi, eikä päätöksen välitön täytäntöönpano loukkaa kenenkään subjektiivista etua tai aiheuta oikeusturvariskiä.

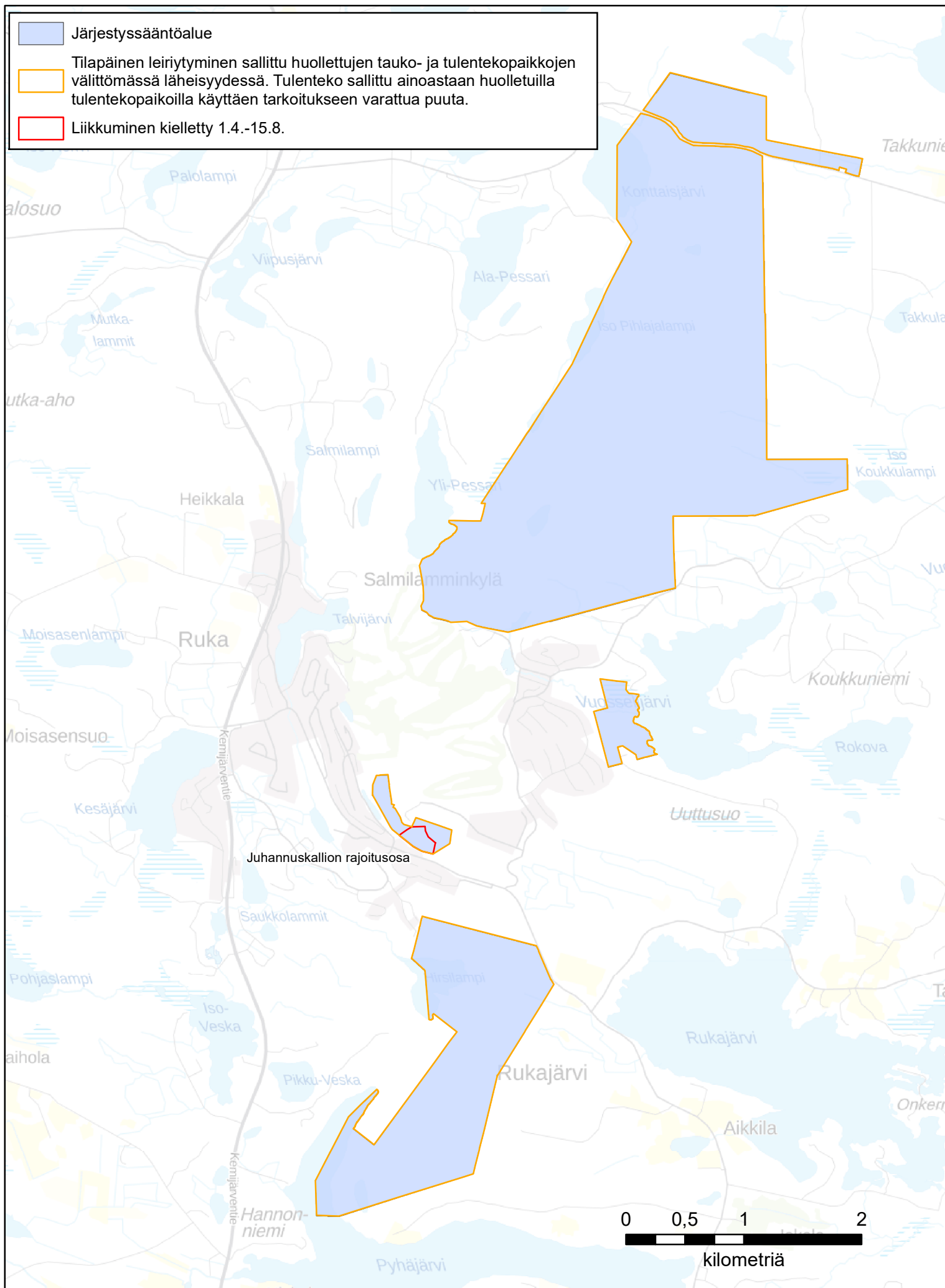
Vantaalla, Metsähallituksessa 24.5.2021

Luontopalvelujohtaja Henrik Jansson

Aluepäällikkö Arja Halinen

Liitteenä Liitekartat 1–2

Liitekarta 1. Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueen järjestyssääntö (Kuusamo)

Liitekarta 2. Valtavaaran ja Pyhävaaran luonnonsuojelualueen järjestyssääntö; Juhannuskallion rajoitusosa

